

Prieskum „Lekárnici odporúčajú 2011“

Projekt „Lekárnici odporúčajú“ vznikol koncom roku 2009 v redakcii časopisu Edukafarm *farmiNews*. Ide o prieskum názorov odborníkov lekární na voľne predajné prípravky. V rámci tohto projektu sa odborníci lekární vyjadrujú, ku ktorým voľne predajným prípravkom v jednotlivých kategóriách/oblastiach použitia majú (na základe svojich skúseností a ohlasov u pacientov) najväčšiu dôveru.

Ankety boli uverejnené v našom časopise *farmiNews*, ktorý je distribuovaný do všetkých lekární na Slovensku, rovnako bola táto anketa prezentovaná aj na seminároch *Lekáreň 2011*. Prinášame výsledky tohto prieskumu.

Ďakujeme ešte raz všetkým zapojeným lekárnikom a farmaceutickým asistentkám, ktorí sa rozhodli prispieť k všeobecnému prehľadu a podelili sa o svoje skúsenosti – skúsenosti, ktoré nie sú ovplyvnené práním klienta, vplyvom reklamy, ale len vlastným názorom založenom na vlastných skúsenostiach a znalostiach.

Z poslaných a odovzdaných anketových hárkov sme vyžrebovali 10, ktorých odmeňujeme nasledovnými cenami:

Výhercovia:

1. – 3. cena Víkendový pobyt pre 2 osoby v Hoteli Plejsy:

Zuzana Karasová, Lednické Rovné
Miroslav Králik, Žilina
Ivana Baloghová, Košice

4. – 6. cena kozmetické balíčky AA cosmetics:

Dana Vavrová, Stupava
Lucia Valentová, Palárikovo
Jana Malinová, Zvolen

7. – 10. cena kniha Voľnopredajné lieky 2012:

Katarína Lukáčová, Bratislava
Dáša Babiaková, Malacky
Veronika Lidaová, Partizánske
Adriana Palaščáková, Košice

Nealergická nádcha

Názov prípravku	Počet %
Olynth	31,7 %
Muconasal	22,4 %
Nasivin	16,2 %
Otrivin	11,6 %
Quixx	3,5 %
Mar rhino	3,1 %
Sanorin	2,7 %
Vibrocil	1,9 %
Sterimar	1,5 %
Panthenose	1,2 %

Bolesť hrdla

Názov prípravku	Počet %
Tantum verde	24,0 %
Strepsils	17,2 %
Neo-angin	12,7 %
Streptfen	9,7 %
Orofar	9,4 %
Jox	5,6 %
Stopangin	4,1 %
Drill	3,0 %
Septotele	3,0 %
Coldrex	1,9 %

Horúčka u detí

Názov prípravku	Počet %
Nurofen	36,7 %
Panadol	32,3 %
Paralen	18,3 %
Brufen	7,2 %
Ibalgín	4,4 %
Ibuprofen	0,4 %
Mexalen	0,4 %
Paracetamol	0,4 %

Imunita

Názov prípravku	Počet %
Imunoglukan	35,7 %
Immunal	10,6 %
Echinacea	7,8 %
Preventan	6,7 %
Hliva	4,7 %
Terezia CO-hliva	4,3 %
Betaglukan	3,1 %
Dr.Theis-echinacea	2,7 %
Kolostrum	2,7 %
GS hliva	2,0 %

Paradentóza

Názov prípravku	Počet %
Lacalut	36,4 %
Parodontax	23,8 %
Corsodyl	10,4 %
Meridol	4,8 %
Q ₁₀	4,8 %
Herbadent	4,3 %
Santoin	3,5 %
Elmex	1,7 %
Parontal	1,7 %
Bio-q10	1,3 %

Záha, prekyslenie

Názov prípravku	Počet %
Talcid	26,4 %
Maalox	19,9 %
Pantoloc	15,2 %
Tums	14,1 %
Controloc	9,4 %
Nolpaza	8,0 %
Ranisan	1,8 %
Anacid	1,4 %
Pantoprazol	1,4 %
Acix	0,4 %

Antitusiká

Názov prípravku	Počet %
Ditustat	18,6 %
Robitusin antit.	16,1 %
Stopex	16,1 %
Sinecod	13,7 %
Stoptusin	13,0 %
Tusin	8,1 %
Paxeladine	7,0 %
Pleumolysin	4,9 %
Drosera	0,7 %
Stodal	0,7 %

Expektoranciá

Názov prípravku	Počet %
Mucosolvan	29,8 %
Solmucol	16,1 %
Bromhexin	11,6 %
Acc	7,0 %
Bronchicum	5,6 %
Hedelix	5,6 %
Ambrobene	5,3 %
Robitusin	4,6 %
Prospar	1,8 %
Ambroxol	1,4 %

Alergická nádcha

Názov prípravku	Počet %
Vibrocil	28,3 %
Sanorin-analergin	14,2 %
Zodac	8,4 %
Physiomer	5,8 %
Claritine	5,3 %
Beclomet	4,4 %
Sterimar Mn	4,0 %
Prevalin	3,5 %
Rhinalergy	3,5 %
Allergodil	2,2 %

Suché oko

Názov prípravku	Počet %
Hypromelosa	31,9 %
Visine	13,4 %
Systane	10,8 %
Hylo-comod	9,5 %
Refresh	7,3 %
Lacrysin	4,7 %
Sensivit	4,7 %
Arufil	3,9 %
Hylocare	3,0 %
Hyaldrop	2,6 %

Nachladnutie

Názov prípravku	Počet %
Coldrex	29,7 %
Theraflu	29,3 %
Paralen gripp	15,8 %
Nurofen	10,2 %
Modafen	4,9 %
Aspirin-c	3,0 %
Panadol	2,6 %
Maxflu	1,5 %
Preventan	0,8 %
Trigrip	0,8 %

Bolesť hlavy

Názov prípravku	Počet %
Panadol	23,8 %
Ibalgín	21,2 %
Nalgesin	12,5 %
Ataralgín	10,6 %
Valetol	9,2 %
Mig	8,1 %
Brufen	5,5 %
Paralen	3,7 %
Nurofen	2,6 %
Ibuprofen	0,7 %

Hnačka

Názov prípravku	Počet %
Endiex	36,8 %
Smecta	16,9 %
Imodium	14,3 %
Carbocit	8,5 %
Hylak	8,1 %
Carbo medicinalis	4,8 %
Carbosorb	4,0 %
Biopron	1,1 %
Enterol	1,1 %
Enterina	0,7 %

Zápcha

Názov prípravku	Počet %
Guttalax	32,0 %
Regulax	11,5 %
Supp. glycerini	11,5 %
Dulcolax	10,3 %
Fenolax	9,1 %
Laxygal	8,7 %
Fructolax	2,4 %
Senna	2,4 %
Psylidium	2,0 %
Bisacodyl	1,6 %

*% lekárnikov, ktorí daný prípravok radia medzi najčastejšie odporúčané. Uvedené sú len prípravky, ktoré získali viac ako 1 hlas. Celkový súčet je vyšší ako 100 %, lebo respondenti mohli voľiť až 3 prípravky.

Plyny

Názov prípravku	Počet %
Espumisan	54,2 %
Generica-simethicon	11,9 %
Simethicon	6,0 %
Sab simplex	4,5 %
Meteo	3,5 %
Fenykl	2,0 %
Gastroval	2,0 %
Meteospasmyl	2,0 %
Motilium	2,0 %
Infacol	1,5 %

Probiotiká

Názov prípravku	Počet %
Probiofix	19,3 %
Nutrolin	11,8 %
Swiss	11,8 %
Biogaia	10,7 %
Biopron	9,6 %
Dophilus	6,8 %
Linex	5,0 %
Actilac	4,6 %
Lactoseven	2,5 %
Pearls	2,1 %

Hemoroidy

Názov prípravku	Počet %
Faktu	35,3 %
Proctoglyvenol	15,5 %
Mastu	15,1 %
Dobexil H	7,8 %
Avenoc	5,0 %
Preparation H	5,0 %
Hemostop	3,5 %
Mobiven	3,1 %
Hemoral	2,3 %
Spofax	2,3 %

Chudnutie

Názov prípravku	Počet %
Alli	27,7 %
Bio – Cla Booster	10,3 %
Chillyburner	7,0 %
XL to S	4,2 %
Figuran	3,3 %
C.LLA	2,8 %
Zelená káva	2,8 %
Jablečný ocet	2,3 %
Lipoxal	2,3 %
Apetitstop	1,9 %

Menopauza

Názov prípravku	Počet %
Fytozoja	22,5 %
GS Merilin	18,3 %
Minapent	17,4 %
Sarapis	11,9 %
Swiss HRT	8,7 %
Swiss estrovone	5,5 %
Mabele	4,1 %
Klimenol	1,4 %
Menoflavon	1,4 %
Soja	1,4 %

Močové cesty

Názov prípravku	Počet %
Urinal	32,8 %
Uroval	18,0 %
Urosept	6,6 %
Cys-Control	5,7 %
Swiss brusinky	5,3 %
Urologica	4,5 %
Uromax	4,5 %
Cran urin	3,7 %
Brusinky	2,9 %
Rowatinex	2,5 %

Pamät

Názov prípravku	Počet %
W-ginkoprim	30,3 %
Acutil	18,0 %
Memoplus	8,5 %
Ginkgo biloba	8,1 %
Lecitin	4,3 %
Gingimax	3,3 %
Gs ginkgo	3,3 %
Generica-ginkgo	2,8 %
Bilomag	2,4 %
Ginkgostim	2,4 %

Depresia

Názov prípravku	Počet %
Deprim	33,5 %
Saframyl	20,4 %
Persen	15,2 %
Gs anxiolan	8,9 %
Sedatif	5,8 %
Sanason	2,6 %
Trezalka	2,6 %
Hypnox	2,1 %
Novopassit	1,6 %
Brainway L – TRY	1,0 %

Akné – kozmetika

Názov prípravku	Počet %
Bioderma sebium	35,5 %
Acnecolor	15,8 %
Vichy – normaderm	13,8 %
La Roche-eff.	11,8 %
Eucerin	7,4 %
Avene	2,5 %
Aa-therapy	2,0 %
Cutishelp	2,0 %
Dr. Muller tto	1,5 %
Imunoglukan CRM	1,0 %

Akné – výživové doplnky

Názov prípravku	Počet %
Dermabion	23,1 %
Acneon	22,5 %
Bio-acne	13,0 %
Acnex	7,1 %
Pangamin	5,3 %
Ineov	4,1 %
Viaderm	4,1 %
ZN	4,1 %
Acnerox	1,8 %
Bioderma	1,2 %

Suchá koža

Názov prípravku	Počet %
Excipial	37,8 %
Bioderma	18,5 %
Leciderm	7,7 %
Neutrogena	6,3 %
La roche-lipikar	4,1 %
Lipobase	3,6 %
Eucerin	2,3 %
Infadolán	2,3 %
Physiogel	2,3 %
Aderma	1,8 %

Ochrana pred slnečným žiarením

Názov prípravku	Počet %
Daylong	45,6 %
Bioderma photoderm	23,8 %
Eucerin	7,3 %
La roche	4,1 %
Vichy	4,1 %
Betakaroten	3,6 %
Ladival	2,1 %
Altermed	1,0 %
Avene	1,0 %
Panthenol	1,0 %

Probiotiká k ATB

Názov prípravku	Počet %
Nutrolin	24,8 %
Biogaia	12,2 %
Linex	12,2 %
Probiofix	11,0 %
Biopron	4,9 %
Dophilus	4,9 %
Probacin	4,9 %
Swiss	3,3 %
Biolactiv	2,8 %
Pearls	2,8 %

Opary

Názov prípravku	Počet %
Herpesin	23,6 %
Vectavir	10,8 %
Zovirax	10,8 %
Viru-merz	7,9 %
Compeed	7,5 %
Oparstop	6,9 %
Canadent serum	4,6 %
Herpik	3,0 %
Sineherp	3,0 %
Thermal herpes	3,0 %

Vaginálne mykózy

Názov prípravku	Počet %
Canesten	41,7 %
Mycamax	13,0 %
Rosalgin	10,4 %
Candibene	6,1 %
Clotrimazol	3,9 %
Candivac	2,6 %
Maldion	2,6 %
Tantum rosa	2,6 %
Gyntima probiotica	2,2 %
Gynocaps	1,7 %

Makulárna degenerácia

Názov prípravku	Počet %
Occuvite	38,3 %
Avilut	13,8 %
Provisio	12,8 %
Ocutein	12,2 %
Lutein	8,7 %
Ostrovidky	3,1 %
Reviophtal	2,0 %
Generica-lutein	1,0 %
Lutamin	1,0 %
Ocumax	1,0 %

Pleseň

Názov prípravku	Počet %
Canesten	35,9 %
Lamisil	17,5 %
Mycoseptin	15,8 %
Candibene	9,0 %
Mycodécidin	5,1 %
Imazol	3,0 %
Terbistad	2,6 %
Myfungar	2,1 %
Micetal	1,7 %
Fungicidin	1,3 %

Lupiny

Názov prípravku	Počet %
Nizoral	43,0 %
Bioderma node	11,0 %
Vichy dercos	9,6 %
Sebiprox	7,9 %
Selsun	3,5 %
Danket	2,6 %
Ducray	2,6 %
La roche	2,6 %
Novazole	2,2 %
Panthenol	1,8 %

Kŕčové žily

Názov prípravku	Počet %
Varixinal	22,7 %
Venoruton	18,2 %
Mobiven	13,6 %
Lioton	11,6 %
Antistax	10,3 %
Detralex	4,5 %
Ascorutin	2,1 %
Cilkanol	2,1 %
Venitan	2,1 %
Reparil	1,7 %

Zavšivenie

Názov prípravku	Počet %
Paranit	21,7 %
Hedrin	19,8 %
Parasidose	17,5 %
Vsiven	17,1 %
Neemoxan	6,0 %
Difusil	5,5 %
Pedicul Hermal	3,7 %
Capissan	2,8 %
Liberella	1,4 %
IX3	0,9 %

Multivitamíny - deti

Názov prípravku	Počet %
Martankovia	41,8 %
Pikovit	19,6 %
Cem-M	11,6 %
Cebion	5,8 %
Jamieson	4,9 %
Calibrium	4,0 %
Imunit	3,6 %
Male hviezdy	2,2 %
Multi-vitamol	1,3 %
Cemio	0,9 %

Multivitamíny - dospelí

Názov prípravku	Počet %
Centrum	29,6 %
Spektrum	18,1 %
Calibrium	14,8 %
Geriatvit	7,8 %
Quantum	7,8 %
Bion	4,9 %
GS Multivitamin	4,9 %
Eunova	2,1 %
Aditiva	1,6 %
Bio-multi	1,2 %

Kĺby - lokálne

Názov prípravku	Počet %
Voltaren	26,8 %
Flector	13,0 %
Arthrostop	11,0 %
Ibalgin	8,3 %
Veral	6,7 %
Fastum	4,7 %
Emoxen	4,3 %
Mobilin	3,9 %
Indobene	3,1 %
Konska masť	3,1 %

Kĺby - celkovo

Názov prípravku	Počet %
Arthrostop	28,4 %
Voltaren	12,0 %
GS Condro	10,4 %
Colafit	8,4 %
Inovo	6,8 %
Mobilin	6,4 %
Ibalgin	4,8 %
Artenal	3,2 %
Brufen	2,0 %
Priesnitz	2,0 %

Mastné kyseliny

Názov prípravku	Počet %
Generica omega	23,4 %
Maxicor	15,3 %
Jamieson	14,4 %
Gs-omega	12,4 %
W - Omega	11,5 %
Zenixx	8,6 %
Medpharma - ryb. olej	2,4 %
Nefdesante omega 3	2,4 %
Farmax-omega	1,9 %
Bio Marin	1,4 %

Enzymoterapia

Názov prípravku	Počet %
Wobenzym	69,1 %
Pancreolan	9,4 %
Kreon	2,7 %
Phlogenzym	2,7 %
Prevenzym	2,7 %
Aspenzym	2,0 %
Panzynorm	2,0 %
Essentiale	1,3 %
Gastroval	1,3 %
Brainway-serrapeptaza	0,7 %

Bolesť zubov

Názov prípravku	Počet %
Nalgesin	30,4 %
Valetol	26,0 %
Ibalgin	12,8 %
Panadol	12,4 %
Mig	6,0 %
Ataralgin	4,0 %
Brufen	3,6 %
Nurofen	1,6 %
Voltaren	0,8 %
Herbadent	0,4 %

Bolesť chrbta

Názov prípravku	Počet %
Voltaren	37,8 %
Ibalgin	20,0 %
Flector	12,0 %
Nalgesin	6,7 %
Brufen	4,4 %
Mig	3,1 %
Ataralgin	2,2 %
Panadol	2,2 %
Veral	1,8 %
Capsicole	1,3 %

Tlakomery

Názov prípravku	Počet %
Omron	60,3 %
Tensoval	17,9 %
Microlife	14,5 %
Hartman	4,5 %
Cemio	1,1 %
Celimed	0,6 %
Citizen	0,6 %
Dimarson	0,6 %

Nespavosť

Názov prípravku	Počet %
Benosen	20,3 %
Persen	15,4 %
Melatonin	13,4 %
Sanason	12,2 %
Hypnox	7,3 %
Dormian	6,9 %
Sedatif	3,7 %
Medea tin-melatonin	2,8 %
Valecaps	2,4 %
W-melatonin	2,4 %

Bradavice

Názov prípravku	Počet %
Wartner	40,3 %
Duofilm	22,4 %
Kolodium forte phyteneo	12,2 %
Stilli argenti nitrici	4,1 %
Urgo-bradavice	4,1 %
Verumal	4,1 %
Verucida	2,0 %
Cibulova masť	1,5 %
Dr.Ciccarelli	1,5 %
Lapis	1,5 %

Plodnosť, erekcia

Názov prípravku	Počet %
Clavin	33,3 %
Liderin	31,0 %
Arginmax	7,1 %
Profertil	2,9 %
Valopron	2,9 %
Vasogen	2,9 %
Viagra	2,4 %
Afroditky	1,9 %
Afrodizia	1,4 %
Arginin	1,4 %

Maximálna denná dávka
je **24 mg** raz za **24 hodín**¹

Kontinuálne dodávanie ropinirolu počas celých 24 hodín.

Viac ako len výhoda jednej dávky denne.

REQUIP 1x denne
MODUTAB[®]
ropinirol s predĺženým uvoľňovaním

Requip-Modutab 2 mg / 4 mg / 8 mg

Skrátená informácia o lieku:

Držiteľ rozhodnutia o registrácii: GlaxoSmithKline Slovakia s.r.o., Bratislava, Slovenská republika. **Zloženie:** Každá tableta s predĺženým uvoľňovaním obsahuje 2 / 4 / 8 mg ropinirolu vo forme hydrochloridu. **Pomocná látka:** laktóza. **Lieková forma:** Tableta s predĺženým uvoľňovaním. **Farmakoterapeutická skupina:** agonista dopamínu. **ATC kód:** N04BC04. **Indikácie:** Liečba Parkinsonovej choroby za nasledujúcich podmienok: Úvodná liečba ako monoterapia, aby sa oddialil začiatok liečby levodopou. V kombinácii s levodopou, v priebehu ochorenia, keď sa účinok levodopy skracuje alebo sa stáva neúplným a nastanú fluktuácie terapeutického účinku (fluktuácie typu „end of dose“ alebo typu „on-off“). **Dávkovanie a spôsob podávania:** Perorálne použitie. Odporúča sa individuálne dávkovanie s postupnou titráciou dávky na základe účinnosti a znášanlivosti. Má sa užívať jedenkrát denne a v rovnakom čase každý deň. Tablety sa môžu užívať s jedlom alebo nalačno, musia sa prehltnúť vcelku a nesmú sa žuvať, drviť ani deliť. Začiatočná dávka je 2 mg 1x denne počas prvého týždňa, na začiatku druhého týždňa sa má zvýšiť na 4 mg 1x denne. Ak sa pri dávke 4 mg 1x denne nedosiahne alebo neudrží dostatočná kontrola príznakov, denná dávka sa môže zvyšovať o 2 mg v týždňových alebo dlhších intervaloch, a to až na dávku 8 mg jedenkrát denne. Ak sa ani pri dávke 8 mg 1x denne nedosiahne alebo neudrží dostatočná kontrola príznakov, denná dávka sa môže zvyšovať o 2 mg až 4 mg v dvojtýždňových alebo dlhších intervaloch. Maximálna denná dávka tabliet je 24 mg. Keď sa Requip-Modutab tablety podávajú ako prídavná liečba k levodope, je možné postupne znižovať dávku levodopy približne o 30%. U pacientov s pokročilou Parkinsonovou chorobou, liečených Requip Modutab tabletami v kombinácii s levodopou, sa môžu vyskytnúť dyskinézy počas úvodnej titrácie dávky ropinirolu. V klinických štúdiách sa preukázalo, že zníženie dávky levodopy môže zmierniť dyskinézu.* Keď sa prechádza z liečby iným dopaminovým agonistom na ropinirol, pred začatím liečby ropinirolom sa musia dodržať odporúčania na vysadenie dopaminového agonistu. Liečbu ropinirolom je potrebné ukončiť postupným znižovaním dennej dávky v priebehu obdobia jedného týždňa. Pacienti môžu prejsť z Requip tabliet (s okamžitým uvoľňovaním) na Requip-Modutab tablety zo dňa na deň. Dávka Requip-Modutabu sa má zakladať na celkovej dennej dávke Requip tabliet, ktorú pacient užíval (podrobná tab. v SPC). Requip-Modutab sa neodporúča používať u detí mladších ako 18 rokov. U pacientov starších ako 65 rokov je klírens ropinirolu znížený. Zvyšovanie dávky musí byť postupné a titrované podľa symptomatickej odpovede. U pacientov s miernou až stredne ťažkou poruchou funkcie obličiek (klírens kreatinínu <30ml/min) nie je potrebná žiadna úprava dávkovania. **Kontraindikácie:** Precitlivosť na liečivo alebo na ktorúkoľvek z pomocných látok. Ťažká porucha funkcie obličiek (klírens kreatinínu <30ml/min) bez pravidelnej hemodialýzy. Porucha funkcie pečene. **Osobitné upozornenia:** Podávanie ropinirolu bolo spojené so somnolenciou a epizodami náhleho nástupu spánku, najmä u pacientov s Parkinsonovou chorobou. Menej často bol hlásený náhly nástup spánku počas denných aktivít, v niektorých prípadoch bez uvedenia si únavy alebo varovných znakov. Pacienti musia byť o tejto skutočnosti poučení, aby boli opatrní pri vedení vozidiel a obsluhu strojov. Pacienti so závažnými *psychiatrickými alebo psychotickými poruchami, *alebo ktorí majú tieto poruchy v anamnéze, sa majú liečiť dopaminovými agonistami len vtedy, ak potenciálne prínosy prevažujú riziká. Z dôvodu rizika hypotenzie sa odporúča sledovanie krvného tlaku, najmä na začiatku liečby. Liek sa nemá podávať pacientom so zriedkavými dedičnými poruchami: intoleranciou galaktózy, lapačskou deficienciou laktázy alebo s poruchou absorpcie glukózy a galaktózy. Len pre 4 mg tablety: obsahujú azo farbivo oranžový žlt (E110), ktoré môže spôsobiť alergické reakcie. **Interakcie:** Medzi ropinirolom a levodopou alebo domperidonom nie je farmakokinetická interakcia, ktorá by si vyžadovala úpravu dávkovania týchto liekov. Neuroleptiká a iné centrálné pôsobiace antagonisy dopamínu, ako sú sulpirid alebo metoklopramid, môžu znižovať účinok ropinirolu, preto je potrebné sa vyhnúť ich súčasnému užívaniu. U pacientov liečených vysokými dávkami estrogénov boli pozorované zvýšené plazmatické koncentrácie ropinirolu. U pacientov, ktorí už užívajú ropinirol, môže byť pri nasadzovaní alebo ukončovaní liečby liekmi, o ktorých je známe, že inhibujú CYP1A2, napr. ciprofloxacín, enoxacin alebo fluvoxamín, potrebná úprava dávky ropinirolu. **Gravidita a laktácia:** Odporúča sa nepoužívať ropinirol počas gravidity, pokiaľ možný prínos pre pacientku neprevyšuje možné riziko pre plod. Nemá sa používať u dojčiacich matiek. **Nežiaduce účinky:** **Velmi časté:** somnolencia, synkopa, dyskinéza, nauzea. **Časté:** halucinácie, zmätenosť, závrat (vrátane vertiga), posturálna hypotenzia, hypotenzia, zápcha, davenie, pálenie záhy, bolesť brucha, periférny edém, edém nôh. **Menej časté:** psychotické reakcie (iné než halucinácie) zahŕňajúce delírium, bludy, paranoju. Náhly nástup spánku, nadmerná somnolencia počas dňa. **Neznáme:** reakcie z precitlivosť (zahŕňajúce urtikáriu, angioedém, vyrážku, pruritus), impulzívne poruchy zahŕňajúce patologické hráčstvo, hypersexualitu a zvýšené libido, hepatálne reakcie, hlavne zvýšená hladina pečeňových enzýmov. **Balenie:** 2 mg / 4 mg / 8 mg po 28 alebo 84 tabliet s predĺženým uvoľňovaním. Nie všetky veľkosti balenia musia byť uvedené na trh. **Uchovávanie:** V pôvodnom obale pri teplote do 25 °C. **Výdaj lieku** je viazaný na lekársky predpis.

Dátum poslednej revízie textu: 01/2012. **Pred predpisovaním sa oboznámte s úplnou informáciou o lieku.**

* Všimnite si prosím zmenu(y) v informácii o produkte.

Podrobnejšie informácie dostupné na požiadanie:

GlaxoSmithKline Slovakia, s. r. o., Galvaniho 7/A, 821 04 Bratislava 2, tel.: 02/48 26 11 11, fax: 02/48 26 11 10, www.gsk.sk

Referencie: 1. SPC Requip Modutab Január 2012

GlaxoSmithKline

Lekárnici odporúčajú: COLDREX pri prechladnutí

PharmDr. Vladimír Végh, Edukafarm

Aj keď pojem „prechladnutie“ neoznačuje žiadnu definovanú klinickú jednotku, v praxi pod tým rozumieme bežné sezónne vírusové respiračné infekcie a často aj chrípku. Rozlišovať pôvodcov však vo väčšine prípadov nemá zmysel. Príznaky týchto ochorení sú často veľmi podobné, a preto je obzvlášť na začiatku problematické jednotlivé typy chorôb oddeliť. V popredí stoja bolesti hrdla, nádcha, horúčka, bolesti hlavy a svalov, únava a malátnosť.

Aj keď najlepším riešením je v takýchto prípadoch dopriať si čas na regeneráciu a prechladnutie 2 – 3 dni „vyležať“, málokto si môže v dnešnej dobe dovoliť takúto „drahú“ liečbu. Výskum v oblasti antivirových zlatiaľ pre bežné prechladnutie žiadne kauzálne riešenia neponúka, a tak základným postupom je **symptomatická liečba**. Pretože tieto ochorenia obvykle sprevádza viacero symptómami súčasne, sú pre pohodlie pacientov výhodné kombinované prípravky. Základom sú obvyklé liečivá zo skupiny antipyretik-analgetik, doplnené o vitamín C a liečivá s dekongescentným, antitusickým alebo expektorantným účinkom.

Klinické porovnanie účinnosti jednotlivých kombinácií nie je bohužiaľ k dispozícii, o to sú ale cennejšie výsledky prieskumu „Lekárnici odporúčajú 2011“, ktorý ukazuje praktickú skúsenosť z lekárenskeho terénu. Ako lekárnikmi najčastejšie odporúčaná kombinácia sa v prieskume „Lekárnici odporúčajú 2011“, ukázal rad liečivých prípravkov COLDREX.

COLDREX

Rad COLDREX dnes zastupuje sedem liečivých prípravkov s rôznymi zloženiami, ktoré je možné použiť pri liečbe príznakov chrípky a prechladnutia. Štyri z nich obsahujú (v odlišných dávkach) ako základnú účinnú látku antipyretikum – analgetikum *paracetamol*. Z hľadiska veľmi dobrej bezpečnosti paracetamolu sa javí táto voľba ako veľmi rozumná (potvrzuje ju ostatne aj poradie na ďalších miestach prieskumu – prvé tri prípravky sú vždy založené na paracetamole a majú súhrnne 75 hlasov, kým napr. prípravky s ibuprofénom „nazbierali“ súhrnne len približne 15 %).

Paracetamol býva často laicky všeobecne priradovaný k „liekom na bolesť a horúčku“, t.j. nesteroidovým antiflogistikám – inhibítorm cyklooxygenázy, skutočným mechanizmom účinku však k nim má veľmi ďaleko a predstavuje celkom samostatnú skupinu. Je zaujímavé, že štrukturálne tak jednoduchá látka ako paracetamol, má tak komplexné (a doposiaľ nie celkom popísané) mechanizmy pôsobenia. Jej antipy-

retický účinok je daný centrálnym pôsobením v hypotalame, analgetické pôsobenie je zrejme založené ako na centrálnej, tak na periférnej úrovni. Inhibícia cyklooxygenázy (COX) nemá pri pôsobení paracetamolu prakticky žiadny zásadný význam, a preto sa vyznačuje veľmi dobrou gastrointestinálnou znášanlivosťou. Účinok paracetamolu sa objavuje za 1 – 2 hodiny po dosiahnutí maximálnej plazmatickej koncentrácie a trvá počas 3 až 6 hodín. Miera antipyretického a analgetického účinku závisí od dávky. Rad liečivých prípravkov COLDREX obsahuje paracetamol **Coldrex tablety** (500 mg v 1 tablete), pričom ho dopĺňa alfa-sympatomimetikum *fenylefrín*, vyvolávajúci dekongesciu nosovej sliznice, a expektorans *terpinommonohydricum*, znižujúci viskozitu hlienu a uľahčujúci vykašliavanie. Prípravok ďalej obsahuje kofeín, ktorý potencuje analgetický účinok paracetamolu a pomáha odstraňovať únavu, a *kyselinu askorbovú* (vitamín C). Podobné zloženie (avšak bez kofeínu a terpin monohydrátu) majú tiež u pacientov veľmi obľúbené vrecúška na prípravu nápojov **Coldrex Horúci nápoj**, ktoré obsahujú paracetamol vo vyššej dávke (750 mg v 1 vrecúšku), fenylefrín a kyselinu askorbovú. Najvyššiu jednotlivú dávku paracetamolu (1 000 mg) obsahuje Coldrex MaxGrip, opäť v kombinácii s fenylefrínom a kyselinou askorbovou. Dávkovanie týchto liečiv pre deti je naopak znížené v prípravku **Coldrex Junior**.

Aj keď sa môže zdať dávkovanie paracetamolu v rade COLDREX oproti obvyklým formuláciám paracetamolu (500 mg) vyššie, treba si uvedomiť, že v súčasnosti všeobecne uznávaná jednotlivá dávka paracetamolu *per os* odpovedá 10 – 15 mg/kg telesnej hmotnosti. Z preročtu potom jednoducho vychádza, že pri najčastejšom bežnom dávkovaní paracetamolu, t.j. obvykle 1 x 500 mg v jednotlivých dávkach, je u dospelého osoby s hmotnosťou vyššou ako 50 kg paracetamol poddávokovaný. Závažnosť tohto faktu pritom narastá so skutočnosťou, že dochádza k neustálemu vzrastu výskytu nadváhy a obezity, čo je pri terapeutickom užívaní paracetamolu potrebné brať do úvahy. Jednotlivá dávka tak pri optimálnom dávkovaní a telesnej hmotnosti od 35 do 50 kg odpovedá

500 mg paracetamolu pri hmotnosti 50 – 70 kg potom 750 mg paracetamolu a u osôb pri hmotnosti 70 – 100 až 1 000 mg paracetamolu. Obvyklá odporúčaná jednotlivá dávka paracetamolu pre dospelého vo Veľkej Británii je napr. 1 000 mg (*Bandolier's Little Book of Pain*), a to reflektujú aj prípravky radu COLDREX. Vzhľadom k premenlivosti klinického obrazu prechladnutia a chrípky, kde sa niektoré z príznakov dostávajú do popredia a iné ustupujú, ako aj vzhľadom k individuálne odlišnému priebehu ochorenia, poskytuje ďalej rad COLDREX možnosť prispôsobenia základnej symptomatickej liečby pomocou prípravkov určených na liečbu kašľa a bolesti hrdla.

Sirup **Coldrex Nočná liečba** obsahuje okrem paracetamolu (1 000 mg v 20 ml sirupu) fenotiazínový derivát prometazín s antihistamínovým, sedatívnym, antiemetickým a anticholinergným účinkom a antitusikum dextrometorfán, tlmiace v mozgu kašľový reflex, a teda suchý dráždivý kašeľ. Naopak, na uľahčenie odkašliavania pri akútnom zápale horných ciest dýchacích je určený sirup **COLDREX Broncho proti kašľu**. Obsahuje expektorantne pôsobiace *guaifenezín*, ktorý pri dráždení v hrdla dopĺňujú zvlhčujúcim a upokojujúcim účinkom obyčajný sirup (*sirupus communis*) a tekutý hydrolyzovaný škrob (*amylum hydrolysatum liquidum*). Špeciálne na bolesti hrdla sa potom zameriavajú pastilky **COLDREX LaryPlus**, ktoré obsahujú anesteticky a antisepticky pôsobiace látky *hexylresorcinol* a *benzalkonium chlorid*.

COLDREX – komplexné uplatnenie

Rad liečivých prípravkov COLDREX tak pokrýva hlavné príznaky menej závažných infekcií horných ciest dýchacích a chrípky, pričom umožňuje prispôbiť liečbu príznakom konkrétneho pacienta. Pod jednou značkou je sústredených viacero prípravkov, čo u zákazníkov posilňuje hodnotu značky ako takej. Ak k tomu pridáme možnosť výberu liekovej formy a použitia aj u detí, zdá sa byť víťazstvo radu COLDREX oprávnené.

COLDREX®

Veľa účinku, menej než 1 kocka cukru

**3,725 g cukru
v jednom vrecku**

COLDREX MaxGrip Lemon

Liečivá: Paracetamolom 1000 mg, Fenylephrini hydrochloridum 10 mg, Acidum ascorbicum 40 mg v 1 vrecku. **Lieková forma:** Prášok na perorálny roztok. **Terapeutické indikácie:** Krátkodobé symptomatické zmiernenie príznakov chrípky, horúčkovitých stavov s triaškou a prechladnutím, ku ktorým patrí bolesť hlavy, bolesti v hrdle, bolesti svalov a kĺbov, nosová kongescia, zápal prínosových dutín a s ním spojená bolesť a akútny katarálny zápal nosovej sliznice. **Dávkovanie a spôsob podávania:** Dospelí (vrátane starších osôb) a mladiství: 1 vrecko každé 4-6 hodín podľa potreby. Neužíva sa viac ako 4 vrecká počas 24 hodín. Bez konzultácie s lekárom sa liek nemá užívať viac ako 7 dní. Nie je vhodný pre deti do 15 rokov. **Kontraindikácie:** Známa precitlivosť na paracetamol, fenylefríniumchlorid, kyselinu askorbovú a ďalšie zložky lieku. Vzhľadom na vysoký obsah paracetamolu nie je liek určený deťom do 15 rokov. **Ovplyvnenie schopnosti viesť vozidlá a obsluhovať stroje:** Coldrex MaxGrip nespôsobuje ospalosť a preto nemá vplyv na pozornosť pri vedení motorových vozidiel a pri obsluhu strojov. **Nežiaduce účinky:** Liečivá sú obvykle dobre tolerované pri odporúčanom užívaní. Zriedkavo sa pri užívaní paracetamolu môže objaviť kožná vyrážka alebo iné alergické prejavy. Sympatomimetické aminy môžu zvyšovať krvný tlak spolu s bolesťou hlavy, závratmi, vracaním, hnačkou, nespavosťou a zriedkavo s palpáciami, aj keď tieto účinky boli zaznamenané zriedkavo pri užívaní normálnych dávok fenylefrínu. **Špeciálne upozornenia na uchovávanie:** Uchovávať pri teplote do 25 °C. **Držiteľ rozhodnutia o registrácii:** GlaxoSmithKline Consumer Healthcare, Brentford, TW8 9GS, Veľká Británia. **Registračné číslo:** 07/0252/03-S. **Dátum revízie textu:** Máj 2008

Lekárnici odporúčajú: PANADOL pri liečbe bolesti hlavy

Odborná redakcia, Edukafarm

Bolesť hlavy je nepríjemný fenomén, ktorý pozná asi každý z nás. Vzhľadom k rôznym vyvolávajúcim príčinám neexistuje univerzálne platný postup liečby, pre symptomatickú úľavu sú však najčastejšie používané analgetiká-antipyretiká a nesteroidové antiflogistiká.

Túto skupinu zastupuje celý rad originálnych i generických liečivých prípravkov. Prieskum „Lekárnici odporúčajú 2011“ ukázal, že najčastejšie sa pri bolestiach hlavy odporúčajú prípravky radu PANADOL od spoločnosti GSK obsahujúce *paracetamol*. Tieto prípravky sú na svetovom trhu už viac ako 55 rokov. Ako ich možno stručne charakterizovať?

Paracetamol – známy i neznámy

Keď *paracetamol* patrí celosvetovo medzi najčastejšie používané liečivá, nemá stále jednoznačne určený mechanizmus účinku. Analgetické a antipyretické pôsobenie paracetamolu sa snaží vysvetliť viacero hypotéz, žiadna z nich však neposkytuje kompletne vysvetlenie. Zatiaľ čo staršie hypotézy zdôrazňovali úlohu centrálného ovplyvnenia prostaglandínového metabolizmu a oxidačno-redukčný potenciál fenolickej časti paracetamolu, novšie hypotézy poukazujú aj na ovplyvnenie kanabinoidných a serotonínových receptorov, kanálov TRPA-1 (*Transient receptor potential cation channel A1*) alebo syntézy oxidu dusnatého (NO). Relatívne jednoduchá chemická štruktúra paracetamolu a jeho metabolitov zrejme umožňuje „zapadnúť“ do viacerých receptorových a enzymatických „zámkov“, a paracetamol tak zasahuje do viacerých fyziologických regulácií. Paracetamol len minimálne ovplyvňuje cyklooxygenázu v periférnych tkanivách, nemá preto protizápalové pôsobenie nesteroidových antiflogistik, ale ani nežiaduce účinky vyplývajúce z jej inhibície, čo má obzvlášť význam pri dlhodobom podávaní. Aj to je jedným z dôvodov, prečo je napr. paracetamol odporúčaný ako analgetikum prvej voľby aj pre dlhodobú liečbu miernej až stredne ťažkej osteoartritidy.

Je však potrebné vždy pamätať, že nežiaduce účinky paracetamolu, nevykazujú obvyklú závislosť účinku od dávky, ale menia sa skokovo. Metabolizmus paracetamolu v pečeni prebieha cez potenciálne hepatotoxické metabolity, ktoré sú však za normálnych podmienok bezpečne inaktivované oxidačno-redukčným systémom glutatiónu. Pri prekročení kapacity tohto systému, či už z dôvodu vysokého množstva metabolizovaného paracetamolu alebo patologickej nedostatočnosti (napr. poškodenie pečene, alkoholizmus), môže prísť k vážnemu poškodeniu pečene,

vyžadujúcemu rýchly zákrok. V terapeutických dávkach je však možné paracetamol považovať za jedno z najlepšie tolerovaných liečiv, ktorého bezpečnosť umožňuje podávanie už od veľmi nízkeho veku, v tehotenstve alebo pri dojčení.

PANADOL ako originálny paracetamol

Cesta paracetamolu do klinickej praxe začína koncom 19. storočia dvomi veľkými náhodami. Dvaja mladí lekári Arnold Cahn a Paul Hepp sa na univerzite v Štrassburgu pokúšajú neúspešne liečiť črevné helmintózy podávaním antisepticky pôsobiaceho naftalénu. Výsledky nie sú práve povzbudivé, zrazu však zaznamenajú významné zníženie teploty svojich pacientov. Tento účinok pritom nebol nikdy predtým pozorovaný. Následné skúmanie ukáže, že z lekárne im bol omylom miesto naftalénu zaslaný acetanilid. Tento svoj objav rýchlo publikujú a otvárajú tak skupinu tzv. anilínových antipyretík odvodených od acetanilidu. S cieľom zlepšenia sú okrem iného vyvinuté dva deriváty: fenacetín a paracetamol.

Klinické hodnotenie paracetamolu vedie v roku 1893 renomovaný farmakológ Joseph von Mering, ktorý zaznamenáva významný analgetický a antipyretický účinok, ale podozrieva ho z vyvolávania methemoglobinemie. Toto bolo zrejme v dôsledku kontaminácie použitého paracetamolu východiskovými surovinami (4-aminofenol), avšak kvôli vysokému odbornému kreditu Josepha von Meringa výsledky nikto nespochybuje. Kvôli tejto náhode tak paracetamol na takmer 50 rokov upadá do zabudnutia a v klinickej praxi sa presadzuje fenacetín. Až koncom 40. rokov minulého storočia sa potvrdilo, že paracetamol je vlastným účinným metabolitom fenacetínu. Následné klinické štúdie umožnili v roku 1951 schválenie paracetamolu americkým úradom FDA a jeho uvedenie pod názvom Tylenol v roku 1953 na americkom trhu a pod názvom PANADOL v roku 1956 na európskom trhu. Až získanie dostatočného množstva klinických skúseností umožnilo v 70. rokoch jeho uvoľnenie pre širokú verejnosť. Zároveň v tejto dobe dochádza k rozpoznaní súvislosti kyseliny acetylsalicylovej s Reyovým syndrómom u detí, ako aj karcinogénnych a nefrotoxických vlastností fenacetínu, čo samozrejme k popularite paracetamolu významne prispelo. V 80. rokoch tak parace-

tamol definitívne v spotrebe predbeha kyselinu acetylsalicylovú a stáva sa najpoužívanejším OTC liečivom.

PANADOL ako globálna značka

V súčasnej dobe je paracetamol pod značkou PANADOL dostupný vo viac ako 85 krajinách sveta. Na slovenský trh vstupovala značka PANADOL bez podpory v „historických“ koreňoch proti veľmi silnému konkurentovi – značke Paralen, v tej dobe prakticky „synonymu“ pre paracetamol. Oproti tejto „klasike“ priniesol PANADOL v prvom rade tablety s inovatívnym tvarom a povrchovou úpravou uľahčujúcou prehĺtanie. Spočiatku považovaný za „luxusnú“ alternatívu klasických tabliet paracetamolu si však rýchlo získaval obľubu, ktorú ďalej podporilo viacero dostupných liekových foriem (obaľované tablety, šumivé tablety, čapíky, suspenzie pre deti), ako aj uvádzanie kombinovaných liečivých prípravkov, v ktorých je analgetický a antipyretický účinok paracetamolu podporený ďalšími látkami.

Na liečbu silnejších bolestí je určená kombinácia paracetamolu s kofeínom (**Panadol extra**), prípadne s kodeínom (**Panadol ultra**), ktorú možno považovať za najsilnejšie voľne predajné analgetikum. Špecificky u žien si obľubu získava **Panadol Femina**, obsahujúci paracetamol a butylskopolamín. Toto anticholínergikum – spazmolytikum zmierňuje kŕčovité kontrakcie hladkých svalov vnútorných orgánov a spolu s analgetickým účinkom paracetamolu tak prináša úľavu pri menštruačných bolestiach. Relatívne čerstvou novinkou je nová technológia výroby tabliet **Panadol Novum**, ktorá zabezpečuje uvoľnenie liečivej látky už do piatich minút po požití.

Aj keď patentová ochrana paracetamolu už dávno vypršala, na slovenskom trhu má len málo generických variantov. Originálna značka PANADOL však vďaka širokej ponuke liekových foriem a možnostiam stupňovania analgetického účinku vykazuje nielen na Slovensku, ale aj celosvetovo kontinuálny rast. Jej príbeh ukazuje, že ani u tak triviálneho liečiva, ako je paracetamol, nie je vhodné zabúdať na inovácie. Práve tento aspekt, spolu so základnými vlastnosťami paracetamolu ako účinnej látky, tak zrejme robí z radu PANADOL najčastejšie odporúčaný spôsob úľavy od bolesti medzi slovenskými lekárnikmi.

HORÚČKA A BOLEŠŤ. PREJDITE NA NOVÉ RIEŠENIE.

Revolučná technológia Optizorb
uvoľňuje účinnú látku už za

5 MINÚT

NOVÁ TECHNOLOGIA
RÝCHLEJŠIE VSTREBÁVANIE

RÝCHLOSŤ, KTORÚ PACIENTI POŽADUJÚ. BEZPEČNOSŤ A ÚČINNOSŤ, KTORÚ VY OČAKÁVATE!

Panadol Novum s patentovaným dezintegračným systémom Optizorb zaisťuje v porovnaní so štandardnou paracetamolovou tabletou:

Rýchlejší nástup účinku

- ✓ Preukázateľne rýchlejšia absorpcia paracetamolu.
- ✓ Rýchlejšie dosiahnutie terapeutickej hladiny paracetamolu v plazme.

Stabilnejšia analgézia

- ✓ Nižšia inter- a intraindividuálna variabilita absorpcie paracetamolu.

Rovnaký bezpečnostný profil

- ✓ Celkový rozsah absorpcie paracetamolu z Panadolu Novum je rovnaký ako zo štandardnej tablety.

Penetrácia

Pri kontakte tablety so žalúdočnou tekutinou zaisťuje Optizorb rýchlejšie vstrebávanie tekutiny dovnútra tablety.

Expanzia

Hneď ako žalúdočné kyseliny preniknú dovnútra tablety, kľúčové zložky Optizorb začnú rozpúšťanie tablety.

Dezintegrácia

Rozpad tablety na malé častice uľahčí ich rozptýlenie v žalúdočnej tekutine a rýchlejšie rozpustenie účinnej látky, čo priamo súvisí s rýchlejšou absorpciou do organizmu.

Názov prípravku : PANADOL NOVUM 500 mg.

Liečivá látka: paracetamolom 500 mg. Lieková forma: Biele až takmer biele potahované tablety v tvare kapsuly, z jednej strany s deliacou rhyhou, a z druhej strany je vyrazené "p" v kruhu. **Terapeutické indikácie:** Liečba bolesti miernej až strednej intenzity ako je bolesť hlavy vrátane migrény, bolesť zubov, neuralgie rôzneho pôvodu, menštruačná bolesť, reumatické bolesti, najmä bolesť pri osteoartróze a bolesti chrbta, bolesti kĺbov, svalov a bolesť v krku sprevádzajúca chripkové ochorenia a akútne zápaly horných dýchacích ciest. Horúčka. **Dávkovanie a spôsob podávania: Dospelí (vrátane starších osôb) a mladiství od 15 rokov:** 1 - 2 tablety podľa potreby s časovým odstupom najmenej 4 hodiny. Jedna tableta je vhodná pri osobách s telesnou hmotnosťou 34 - 60 kg, 2 tablety pri osobách s telesnou hmotnosťou nad 60 kg. Najvyššia jednotlivá dávka je 1g (2 tablety), maximálna denná dávka je 4g (8 tabliet). Pri dlhodobej terapii (dlhšie ako 10 dní) by dávka za 24 hodín nemala prekročiť 2,5 g (5 tabliet). **Deti a mladiství do 15 rokov: 12-15 rokov:** 500 mg paracetamolu (1 tableta) v časovom odstupe najmenej 4-6 hodín. Maximálna denná dávka je 3g (6 tabliet). **6-12 rokov:** 250mg paracetamolu (1/2 tablety) v časovom odstupe najmenej 4-6 hodín. Maximálna denná dávka pri hmotnosti 26-40 kg je 2g (4 tablety), pri hmotnosti 21-25 kg je maximálna denná dávka 1,5 g (3 tablety). Medzi dávkami musí byť dodržaný minimálny interval 4 hodiny. Prípravok nie je určený pre deti mladšie ako 6 rokov. **Kontraindikácie:** Pri známej precitlivosti na paracetamol alebo na ktorúkoľvek pomocnú látku tohto prípravku, pri ťažkej hepatálnej insuficiencii, akútnej hepatitíde, pri ťažkej hemolytickej anémii. **Zvláštne upozornenie a opatrenie pri použití:** Pri podávaní Panadolu Novum 500 mg chorým so zmenami pečeneových funkcií a pri pacientoch, ktorí užívajú dlhodobo vyššie dávky Panadolu Novum 500 mg je nutná pravidelná kontrola pečeneových funkcií. Dlhodobá konzumácia alkoholu významne zvyšuje riziko hepatotoxicity paracetamolom. Paracetamol by mal byť užívaný so zvýšenou opatrnosťou pri deficite enzýmu glukózo-6-fosfátdehydrogenázy a pri chorých s renálnym poškodením. **Nežiaduce účinky:** Nežiaduce účinky paracetamolu sú pri dodržiavaní terapeutických dávok ojedinelé. **DRŽITEĽ ROZHODNUTIA O REGISTRÁCIÍ:** GlaxoSmithKline Consumer Healthcare, GlaxoSmithKline Export Ltd., Brentford TW89GS, Veľká Británia. **REGISTRAČNÉ ČÍSLO:** 07/0617/08-S. **DÁTUM REGISTRÁCIE/PREDĽŽENIE REGISTRÁCIE:** 14. 11. 2008. **DÁTUM REVÍZIE TEXTU:** April 2011

Probiotiká: lekárnici odporúčajú PROBIO-FIX

Odborná redakcia, Edukafarm

Zmeny životného štýlu za posledných 100 rokov viedli nielen k zlepšeniu zdravotnej starostlivosti, ale spôsobili i obrovské zmeny v takých základných fyziologických dejoch, ako je trávenie. Naša výživa je bohatšia približne o 50 kg rafinovaného cukru, konzumujeme 4 až 5-krát väčšie množstvo tukov a približne 10-krát väčšie množstvo soli. Najväčšie zmeny sa však týkajú obsahu mikroorganizmov v strave.

22

Staré konzervačné metódy spočívali hlavne v sušení a z veľkej miery vo fermentácii, čo vytváralo bohaté kolónie mikroorganizmov vstupujúcich do nášho tráviaceho traktu a vytvárajúcich mohutnú výzvu pre imunitný systém. Súčasná trvanlivá a konzervovaná strava je však v tomto ohľade prakticky opakom. Priemerný človek žijúci vo vyspelej spoločnosti tak dochádza do kontaktu s niekoľkokrát menším množstvom baktérií ako pred 100 rokmi. Z hľadiska evolúcie ide o takú obrovskú zmenu, že prakticky nie je možné, aby sa neprejavila aj na našej fyziológii a reakciách imunitného systému.

Za normálnych podmienok vytvárajú baktérie v našich črevách „masu“ s hmotnosťou približne 1,5 kg, obsahujúcu 10 až 30-krát viac baktérií ako je našich „ľudských“ buniek. Tento zložitý ekosystém vytvára zložitú symbiotickú vzťahy navzájom, ako aj s našimi bunkami a imunitným systémom. Popísať presne tento ekosystém sa zrejme kvôli rozmanitosti druhov a interakcií nepodarí, stále však získavame nové poznatky o klinickom význame týchto baktérií. Okrem zdravotného hľadiska je to aj veľká marketingová téma a z toho vyplýva súčasná obrovská popularita probiotík. Treba však dodať, že z odborného pohľadu by sme sa aj pri probiotikách mali snažiť o čo najväčšie uplatňovanie princípov medicíny založenej na dôkazoch a postupne „zbavovať“ probiotiká rôznych mýtov, polopráv a účelových lží.

Aké probiotiká?

Súčasná poznávanie odstupuje od paušálneho „adorovania“ probiotík a vyžaduje konkrétne klinické informácie. Aj keď správny probiotický prípra-

vo je tvorený v zásade dvomi základnými faktormi, t.j. vhodne zvoleným probiotickým kmeňom a správnu liekovou formou, posúdenie týchto požiadaviek vyžaduje informácie o celom rade vlastností, ako napr. odolnosti voči žalúdočným a žlčovým kyselinám, adherencii k črevnej sliznici, schopnosti tvorby vlastných antibakteriálnych látok, odolnosti voči antibiotikám, schopnosti symbiózy s ostatnými mikroorganizmami alebo reprodukčnými schopnosťami. Najvyššiu hodnotu majú samozrejme klinické informácie o použití pri konkrétnom zdravotnom probléme.

Ktorý z probiotických prípravkov dostupných na slovenskom trhu spĺňa tieto požiadavky najlepšie? Prieskum *Lekárnici odporúčajú 2011* naznačil, že najväčšiu dôveru farmaceutov majú výživové doplnky radu PROBIO-FIX obsahujúce kombináciu bakteriálnych kmeňov *Lactobacillus acidophilus LA-5*[®] a *Bifidobacterium lactis BB-12*[®].

Probiotické kmene prípravkov PROBIO-FIX

Základný rad výživových doplnkov PROBIO-FIX obsahuje navzájom sa dopĺňajúcu kombináciu probiotických kmeňov *Lactobacillus acidophilus LA-5*[®] a *Bifidobacterium animalis subsp. lactis BB-12*[®] (DSM 10140). Tieto dva bakteriálne kmene patria k najlepšie popísaným probiotikám a sprevádza ich rozsiahla klinická dokumentácia.

Len výpis citačných odkazov na získané výsledky by značne prekročil priestor venovaný tejto téme, pretože priaznivé pôsobenie je dokumentované napr. pri akútnej hnačke detí, chronickej obštipácii, obnove črevnej

mikroflóry po užívaní antibiotík, cestovateľských hnačkách, laktózovej intolerancii, ovplyvnení hladiny cholesterolu, vaginálnych infekciách, liečbe infekcií *Helicobacter pylori*, ulceróznej kolitíde a iných zápalových ochoreniach čriev, atopickej dermatitíde alebo iných alergických ochoreniach.

inzercia

Porovnanie vlastností *Lactobacillus acidophilus* LA-5® a *Bifidobacterium lactis* BB-12®

VLASTNOSTI PROBIOTICKÝCH KMEŇOV	LA-5®	BB-12®
Odolnosť voči nízkemu pH žalúdka	+++	++
Odolnosť voči žlčovým kyselinám	+++	++
Produkcia antibakteriálnych látok	+++	++
Kolonizácia tráviaceho traktu	+++	+++
Kompetitívnosť s mikroorganizmami	+++	+++
Adhézie k črevnej sliznici	++	+++
Imunomodulačné pôsobenie	++	+++

Relatívne ešte stále čerstvou novinkou je prípravok PROBIO-FIX Imun, obsahujúci kombináciu probiotických baktérií s výraznejším imunomodulačným účinkom (*Lactobacillus rhamnosus* GG a *Bifidobacterium animalis* subsp. *lactis* BB-12®)

Lieková forma probiotík PROBIO-FIX

Probiotiká ako živé organizmy sú pri prechode tráviacim traktom vystavené pomerne silnej záťaži – jednak je to relatívne silne kyslé prostredie žalúdka, jednak povrchovo aktívne žlčové kyseliny na začiatku tenkého čreva. Schopnosť „prechodu“ cez tieto rizikové zóny je preto pre probiotické baktérie veľmi premenlivá a je jedným z hlavných nedostatkov natívnych – potravínarských probiotík. Túto otázku však často zanedbávajú i menej seriózní výrobcovia výživových doplnkov. Farmaceutická technológia pritom ponúka viacero možných riešení. Najjednoduchším riešením je použitie klasického enterosolventného obalu, avšak pri jeho použití nesmie prísť k jeho narušeniu, preto je užívanie obmedzené na pevné kusové liekové formy. To môže predstavovať problém u detí alebo starších pacientov, ktorí môžu mať problémy s užívaním obvykle relatívne veľkých kapsúl.

Sofistikovaným riešením však je použitie špeciálnych obalovacích techník, ktoré dokážu vytvoriť ochranný obal na každej baktérii. Vo výživovom doplnku PROBIO-FIX sa napr. baktérie obalujú pri lyofilizácii špeciálnou polysacharidovou hmotou, ktorá vytvára acidorezistentný povlak na každej baktérii. Po použití sa kapsuly PROBIO-FIX pri kontakte so žalúdočnou kyselinou rozpúšťajú. Vzniknutý gél má acidorezistentné vlastnosti a chráni tak baktérie pred pôsobením kyseliny chlórovodíkovej. Po neutralizácii obsahu na začiatku tenkého čreva dochádza k rozpusteniu gélu, rehydratácii lyofilizovaných baktérií a ich uvoľneniu do čreva. Vďaka tomuto systému tak ochrana probiotík PROBIO-FIX nie je viazaná na pevnú liekovú formu, ale môžu sa primiešať aj do obvyklej stravy.

Prečo PROBIO-FIX?

Výživové doplnky PROBIO-FIX patria k moderným probiotickým prípravkom, ktoré sa snažia deklarovať všetky informácie požadované odbornou verejnosťou a svoju účinnosť dokážu preukázať v relevantných klinických štúdiách pri jasne definovaných klinických stavoch. Praktická (a hlavne účinne chrániaca) lieková forma navyše umožňuje veľmi široké možnosti podávania. Kombinácia týchto faktorov tak zrejme prispela aj k najväčšej obľube medzi slovenskými lekárnikmi.

PROBIO-FIX®

PROBIOTICIUM

Vieme, že vám pomôžeme

Je klinicky dokázané, že probiotické kmene LA-5® a BB-12® sú schopné priaznivo ovplyvniť zdravotný stav pacienta.

2-zložkový probiotický výživový doplnok

s obsahom 12 miliárd živých probiotických baktérií v maximálnej dennej dávke.

Odporúča sa užívať preventívne 1 kapsulu denne pri podpore správneho fungovania črevnej mikroflóry, 2 až 3 kapsuly denne pri zdravotných problémoch.

- Vďaka špeciálnej technológii nie je potrebné uchovávať v chladničke.
- Účinok potvrdený desiatkami klinických štúdií (prehľad klinických štúdií a viac informácií nájdete na internetovej stránke www.probiofix.sk).
- Pre chronických pacientov možnosť kúpiť cenovo výhodnejšie balenie až 60 kapsúl.

Lekárnici odporúčajú 2011: WALMARK – najčastejšie odporúčané výživové doplnky

Odborná redakcia, Edukafarm

Výživové doplnky sú vhodným prostriedkom, ako doplniť životosprávu o mnohé látky s dobrým zdravotným a fyziologickým účinkom. Nie všetci sa dokážu stravovať tak, aby čo najlepšie naplnili aktuálne potreby organizmu, a tak sa výživové doplnky stávajú stále častejšou súčasťou snahy o zdravý životný štýl.

Na túto požiadavku spotrebiteľov reaguje stále väčší počet výrobcov, orientácia v ich produktoch je preto stále ťažšia. Nakoľko pri uvádzaní výživových doplnkov sa na rozdiel od registrovaných liečivých prípravkov nepožaduje žiadne potvrdenie klinickej účinnosti, a navyše, ani kvalitu výživových doplnkov dostatočne negarantuje žiadna zodpovedná inštitúcia, je vlastne len zodpovednosťou výrobcu, ako ku kvalite výroby pristúpi. V tomto svetle majú osobné skúsenosti s konkrétnymi výrobkami získané z prieskumu *Lekárnici odporúčajú* veľkú váhu.

Z výživových doplnkov pomyselne najviac „trofej“ pozbierali roku 2011 prípravky spoločnosti WALMARK. Táto pôvodná česká spoločnosť, založená súrodencami Walachovcami, sa za viac ako 20 rokov existencie vyprofilovala ako najväčší výrobca výživových doplnkov a liečivých prípravkov v strednej Európe. Dnes tvorí jej portfólio viac ako 300 prípravkov a dosahuje ročný obrat viac ako 100 miliónov eur. Svoju stratégiu vždy zakladala na farmaceutickej kvalite produktov (všetky produkty sú vyrábané v režime akreditovanej správnej výrobných praxe), vďaka čomu získala svoj najväčší kapitál – dôveru zákazníkov i odborníkov. Opakovane to potvrdzujú aj odborníci zo slovenských lekární – v prieskume *Lekárnici odporúčajú 2011* obsadili výrobky spoločnosti WALMARK **prvé miesto v šiestich rôznych kategóriách**, a spoločnosť sa tak stala najsúspešnejšou v tomto prieskume.

VARIXINAL® – kŕčové žily a bolesti nôh

Ťažké, opuchnuté a unavené nohy sú prvým príznakom narušenej funkcie žilového systému dolných končatín. Oslabená žilová stena postupne prepúšťa viac tekutín, vzniká opuch, postupne sa rozvíja zápal

a dochádza ku vzniku tzv. *kŕčových žíl*. Práve v počiatočnom štádiu sa najviac uplatňujú tzv. *venofarmaká*. Je zaujímavou skutočnosťou, že aj keď sú tieto účinné látky dostupné vo forme rôznych registrovaných liečivých prípravkov, najlepšie skúsenosti u lekárníkov vykazuje výživový doplnok VARIXINAL®. Treba však priznať, že ide o výživový doplnok s veľmi dobrou klinickou dokumentáciou (napr. klinické pozorovanie prof. MUDr. Viery Štvrtinovej, PhD., z I. internej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave alebo klinické pozorovanie prof. MUDr. Petra Arenbergera, DrSc. na Dermatovenerologickej klinike Fakultní nemocnice Kráľovské Vinohrady, Praha v roku 2003). Na rozdiel od zväčša monokomponentných registrovaných liečivých prípravkov obsahuje VARIXINAL® kombináciu 4 venotonických rastlinných extraktov s odlišným, ale navzájom sa dopĺňujúcim účinkom, vďaka čomu získava skutočnú výhodnosť aj v klinických podmienkach.

BENOSEN® – pre pokojný spánok

Poruchy spánku sú v súčasnej uponáhľanej dobe stále častejšie. Pretože liečba syntetickými hypnotikami môže byť návyková, nie sú tieto látky voľne dostupné verejnosti. Poruchy spánku sa preto v rámci lekárenskej starostlivosti najčastejšie riešia formou dostupnej fytofarmacie, kde sa využívajú viaceré tradičné liečivé rastliny s upokojujúcim účinkom, ako napr. valeriána, chmeľ, či mučenka. Najvyššiu dôveru lekárníkov získali vo forme výživového doplnku BENOSEN®. Tento okrem tradičných sedatívnych liečivých rastlín – *valeriány lekárskej a chmeľu obyčajného* – obsahuje aj aminokyselinu *L-theanin*, izolovanú zo zeleného čaju, ktorá podporuje relaxáciu organizmu bez pocitu ospalosti a priaznivo ovplyvňuje kvalitu spánku. Obmedzuje nočné prebúdanie a prináša výraznejší pocit odpočinku po prebudení. V experimentoch napr. čiastočne odstraňuje poruchy spánku vyvolané kofeínom, čo je v súčasnosti častý problém. To môže byť aj kľúčom k úspechu tohto výrobku, pretože kombinácia týchto účinných látok je v prípravku BENOSEN® na trhu ojedinelá.

GinkoPrim® – Poruchy pamäti/nootropiká

Poruchy pamäti nie sú len problémom staršej generácie – aj mladšie generácie musia neustále prijímať nové informácie a učiť sa. Nootropiká preto patria k často vyhľadávaným produktom. Jednoznačne najpoužívanejšími sú v samoliečbe prípravky odvodené od ginkga dvojločnatého (*Ginkgo biloba*). V prieskume *Lekárnici odporúčajú 2011* sa u prípravkov s ginkgom opäť stretávame so situáciou, kde sú účinné látky dostupné vo forme registrovaného lieku i výživového doplnku, pričom najlepšie hodnotenými je opäť výživový doplnok – GINKOPRIM®. Okrem štandardizovaného extraktu ginkga biloba v liekopisnej kvalite obsahuje horčík dimetylamoetanol, dôležitý substrát pre tvorbu acetylcholínu.

ARTHROSTOP® – bolesti kĺbov

Degeneratívne zmeny kĺbových chrupiek obvykle súvisia s vyšším vekom, rozsahu zmien je však možné predchádzať pomocou vhodnej výživy a regenerácie kĺbovej chrupky. Prípravky na výživu kĺbovej chrupky sú preto jednoznačne najpredávanejšou skupinou výživových doplnkov. V prieskume *Lekárnici odporúčajú 2011* si najvyššiu dôveru už potretý raz vyslúžil rad výživových doplnkov ARTHROSTOP®. Hlavný produkt tohto radu ARTHROSTOP® RAPID+ obsahujúci overené chondroprotektíva (glukoza-mínsulfát, chondroitínsulfát) a boswelín bol nedávno inovovaný o kolagén typu II (komplex *ExPur*). Dostupné štúdie ukazujú, že táto zložka v nízkych dávkach priaznivo ovplyvňuje narušené autoimunitné procesy v chrupkovitom tkanive navodením imunitnej „tolerancie“, a môže tak spomaľovať procesy narušujúce kĺbovú chrupku. Prípravok ARTHROSTOP® sa tak okrem výživy chrupky zapája i priamo do patologického procesu vedúceho k osteoartróze.

URINAL® – starostlivosť o zdravie močových ciest

Najpopulárnejším voľne dostupným prostriedkom na riešenie problémov s močovými cestami sú v súčasnosti tzv. kanadské brusnice (*Vaccinium macrocarpon*). Obsahujú špecifické látky, tzv. *proanthokyanidíny*, ktoré bránia príľnutiu patogénnych baktérií v močových cestách. Najlepšie skúsenosti existujú s prípravkami URINAL®, ktoré obsahujú patentované extrakty *NutriCran™*, *HiPAC™*, *CystiCran™*, zaručujúce najvyšší obsah týchto účinných látok. Pre bežné preventívne použitie je určený klasický URINAL® alebo URINAL® HOT DRINK, kde denná dávka zodpovedá množstvu 30 000 mg čerstvých brusníc. Pre akútny problém je určený URINAL AKUT® FORTE (jedna tableta zodpovedá 338 400 mg brusníc), ktorý sa vyznačuje najvyšším obsahom účinných látok na trhu.

MARŤANKOVIA – multivitamíny pre deti

Aj keď dostatočný prísun živín by mala zabezpečovať kvalitne zložená strava, obzvlášť u detí to nie je vždy možné dodržať. V takýchto prípadoch je vhodné doplnkové podávanie kombinovaných vitamínových a minerálnych prípravkov. Tie by mali nielen odrážať špecifické potreby detí, ale musia mať aj dostatočnú „lákavosť“, aby tieto prípravky deti neodmietali. Zdá sa, že najlepšie sa darí MARŤANKOM, ktoré okrem kvalitného zloženia a dobrej chuti prinášajú deťom príbehy a dnes už azda „legendárne“ hračky, vďaka ktorým sa problémom stáva skôr neprekráčovanie odporúčaného dávkovania.

